

SLOVENE C

Štev. 82. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 12. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne dni in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlivra (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvra
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Pisma iz Srbije.

Belgrad, 5. aprila.

Zarotno vprašanje. — Kralj
ruskim ranjencem. — Hud po-
tres. — Slovenske pesmi. —
Razne vesti iz Makedonije.

Zarotno vprašanje je srečno rešeno. Ad-
jutanti, ki so bili postavljeni za časa revo-
lucionarne vlade dne 11. junija, so dobili
dvorske službe ali pa visoka mesta v ar-
madi. S tem je hotela srbska vlada poka-
zati, da spoštuje zasluge ljudi, katerim se
pripisuje samo ta krivica, da so kot najboljši
bili mu prideljeni za adjutante. Pri tem
vprašanju, o katerem se je toliko pisalo po
raznih listih, so vlado vodile edino le ko-
riati dežele. To se vidi tudi po tem, ker je
pri imenovanju novih adjutantov postavila
na ta častna mesta častnike, o katerih je
znano, da so neomejeno udani zarotnikom.
Odkar so upokojeni protivniki zarotnikov,
je zopet edinost v častniškem koru. Upoko-
jeni so tudi polkovniki: Mišć, Milivojević,
Rašč, Išković, Vlahić, Nežć, Kosidolac,
Krstić, Veljković, Lukć in Gjorgje Gjo-
rgjević ter general Lazar Lazarević. Med ni-
žjimi častniki ni nobenega takozvanega proti-
zarotnika. Upokojeni častniki so bili prvi
pomagači bivšega kralja Aleksandra. Obča-
lujejo le polkovnika Mišć in Milivojević,
ki sta si preje stekla mnogo zaslug.

Z rešitvijo tega vprašanja prestane tudi
spor med Srbijo in evropsko diplomacijo.
Že v kratkem se bodo povrnil v Belgrad
zastopniki vnanjih držav.

Imenovanje novih adjutantov je povsod
vzbudilo odobravanje. Imenovani so naj-
boljši. Krilni adjutant, podpolkovnik Miloš
Milošević, je najboljši tehnični častnik, ki je
v Nemčiji izvršil tehnično vojaško akade-
mijo z najboljšim uspehom. Ko je bilo ob-
javljeno to imenovanje, je isti dan prišlo iz
Petrograda brzjavno poročilo, da je za ru-
skega poslanika na srbskem dvoru imeno-
van Konstantin Dubastov, doslej
poslanik pri Vatikanu, kar sem vam bil spo-
ročil že pred mesecem. Dubastov je v do-
brem spominu še kot ruski poslanik na Ca-
tinju. Opaža se, da zadnji čas prihajajo v
Belgrad poslaniki od Vatikana. Gubastov
pride že v kratkem v Belgrad; za njim

pride avstro cgrski, dr. Dumba, nato itali-
janski poslanik, grof Imperijali. Dosedanji
italijanski poslanik grof Maglano je bil več
raj sprejet od kralja v avdienci ter jutri od-
ide na svoje novo mesto v Svic. Turški po-
slanik Ibrahim Feti paša se povrne v Cari-
grad kot pomočnik velikega vezira; njegov
naslednik ni še določen.

Ko je »odbor srbsko ruskega bratstva«
dosegel za sijajne upehe, iznenadil je vse
glas, da Rusija ne sprejme prostovoljcev. V
kratkih dneh se je odboru oglasilo več ti-
soč prostovoljcev, mej temi 250 aktivnih in
do 300 rezervnih častnikov, dasi je odbor
hotel izbrati le 500 mož.

Kralj Peter obilno podpira razne zavode
in je doslej več izdal, nego je prejel od dr-
žave. Za ruske ranjence je daroval 5000 di-
narov.

Knez Arsen je nedavno brzjavil kralju
Petru iz Port Arturja. Brzjavka je potrebo-
vala 13 ur 48 minut. Brojavil je, da je zdrav,
da v Port Arturja ostane še štiri dni, nato
pa odpotuje k diviziji generala Mšćenka ob
reki Jalu.

Kralj Peter odpotuje 17. aprila po se-
verovzhodni Srbiji, koder ostane tri dni.

Danes je leto, ko je belgrajsko me-
ščanstvo demonstriralo proti kralju Aleksan-
dru in Dragi. Tedaj je bilo mrtvih več oseb,
katere so danes proslavljali. Lanska demon-
stracija pa je dala kralju Aleksandru povod,
da je 7. aprila preklical ustavo ter proglasil
absolutizem. Ta korak je bil največji povod
žalostnim dogodkom 11. junija. Čudno je v
Srbiji! Od leta 1804. še noben vladar ni bil
povsem sreden. Kara Gjorgje, knez Mihailo
in kralj Aleksander so storili krvavo smrt,
knez Miloš in knez Aleksander, oče kralja
Petra, sta bila prognana, a kralj Milan je
umrl v tujini. Srb dolgo in mnogo trpi, a
končno je neumljen.

Potres, ki ga v Ljubljani dobro poznate,
je večer napravil v Srbiji mnogo škode, po-
sebn v južnih krajih. V Vranji so čutili
štiri močne, po pet minut trajajoče sunki.
Poškodovane so vse hiše. Velika vojašnica,
ki je stala 400.000 dinarjev, je razrušena.
Težko sta ranjena en vojak in ena žena.
Vojaki bivajo pod šotori, meščanstvo po
okolici. Poškodovan je bil tudi solunski vlak,
ki je ravno tedaj vozil mimo. Tudi drugod

je mnogo škode, najmanj še v Belgradu;
poškodovana je samo zgradba, kjer je že-
leznično ravateljstvo. Potres je trajal od
10. do 2. ure popoldne. Za revne poškodo-
vance se nabirajo darovi.

Potres je napravil precej škode tudi v
Stari Srbiji in Makedoniji. V Solunu se je
zrušilo poslopje srbske gimnazije. Pri tej
priliki je bil ubit Panajot Anastasijević, uče-
nec VII. razreda.

Belgrajski »Sokol« je priredil veliko
slavnost, ki jo je počastil tudi kralj Peter z
dvorom. »Belgrajsko pevsko društvo« je
pelo Hubadeve »Slovenske pesmi«, ki so
osobito ugajale. Vred burnega odobravanja
in kraljeve želje so morali pevci ponoviti
vse slovenske pesmi, ki se med Srbi redko
čujejo.

Dne 7. t. m. kralj sam slovesno zaključi
zasedanje narodne skupščine. Čuden slučaj!
Ravno ta dan minolega leta je kralj Ale-
ksander preklical ustavo.

Srbski in ogrski trgovci hočejo skleniti
ožje zveze. V ta namen napravijo srbski tr-
govci dne 29. maja, na pravoslavne Duhove,
izlet v Pešto; ogrski trgovci obiščejo Bel-
grad na jesen.

Člane av. sinoda, ki so pripomogli, da
bode za metropolita v Skoplju zopet izbran
Srb, je kralj Peter odlikoval z visokimi
redovi.

Šest profesorjev velike srbske šole je
v nedeljo govorilo o makedonskem vpraša-
nju. Vsi so naglašali in dokazovali, da bi
bila avtonomija najslabša rešitev tega vpra-
šanja, ker ne odgovarja težnjam in potre-
bam tlačenih narodov v Makedoniji. Tudi
kongres omladine se je izrekel proti avto-
nomiji Makedonije, ki reče v svoji resolu-
ciji: »Ko se odriče srpske Makedonije, od-
rče se zavetne misli Sbrinove — ujedinjenja
vaskolikog Srpsva.«

Po poročilih iz Makedonije pa vam ne
morem nič dobrega poročati. Mirno postop-
panje Srbov in Bolgarov ni naklonilo Tur-
kov. Ti ne marajo pozabiti, da so jim Bol-
gari in Srbi na vrat obesili kontrolo vna-
njih držav. Civilni agenti, ki so mnogo obe-
tali, pokazali so malo uspeha; tudi nova
žandarmerija z vnanjimi poveljniki bo malo
dosegla.

Najslabše je sedaj okoli Razloga, Mel-

nika in Nevrokopa, kjer so Turki našli skrito
orožje in vojne priprave. Tu so razrušene
mnoge vasi. Vojaki so se namestili po hi-
šah, narod pa mora bivati pod vedrim ne-
bom lačen. To ne more dolgo trajati...

V Zemunu je finančna oblast zaplenila
250 000 patron, 2500 Manlicherjevih pušk in
1500 revolverjev. To orožje je bilo name-
njeno za komitej Borisa Sarafova. Naročilo
je izvršila neka dunajska tvrdka, ki je mo-
rala plačati 30 000 kron kazni.

Tittoni v Opatiji.

Sotrudnik tržaškega »Piccola« je imel
pogovor z italijanskim zunanjim ministrom
Tittonijem v Opatiji. Tittoni je iz-
javil: Mislim, da bo moje bivanje v Opatiji
pokazalo, kako se morajo duhovi pomiriti.
Ako se ne bi bili avstrijska in italijanska
vlada pogodili med sabo, pač moj obisk ne
bi bil mogoč. Po posvetovanju
sva se razšla grof Goluchowski in jaz popolnoma
edina. Posameznosti tega pogovora ne
morem povedati. Upam, da bom mogel po-
zneje v državni zbornici poročati, kako in
o čem so dozoreli dogovori med obema dr-
žavam. Pogovor se je bavil s političnimi
in trgovskimi zadevami. Dogovor o posa-
meznostih ni mogoč prej, nego po dogovoru
o splošnih zadevah. Dopisnik »Piccola« trdi,
da se ni pri tem posvetovanju določilo nič
novega, in da je bil glavni razlog za mini-
strski sestanek, pokazati pred svetom slož-
nost med avstrijsko in italijansko vlado.

Angleško-francoski dogovor.

8. aprila je bil v Londonu podpisan an-
gleško-francoski dogovor, ki obsega med
drugim določila glede posesti v Egiptu in
Maroku. Vsaka država se zaveže, da ne bo
pravice druge prav nič skušala utesniti, in
jamčita obe državi za status quo. Obljub-
ljata si medsebojno pomoč za izvršitev tega
dogovora. — V kratkem imajo biti izvedena
še tri določila: glede Egipta in Maroka,
Madagaskarja, Nove Fundlandije in zahodne
Afrike. Pri zadnji točki se gre za ureditev
meje, ter bo Francija dobila nekaj ozemlja,
ki je za njo mnogo važnejše, kakor za An-
glijjo. Dogovor tudi določa, da podpiše An-
glijja konvencijo od l. 1888., ki govori za

LISTEK.

Potres v Srbiji.

Vranja, 8. aprila.

V nadi, da ustrezem Vašim čitateljem,
ako opišem potres v Srbiji, ki je čenem
izenadil celo Bolgarijo, Makedonijo, Staro
Srbijo, del Ogrske in Romunije, odpeljal
sem se predvečeraj do Vranje, kjer je potres
napravil mnogo škode.

Vranja je prav na jugu Srbije, od Bel-
grada 369 klm., od turške meje samo 5. V
mestu, ki šteje dobrih 15.000 prebivalcev,
je okrožna oblast. Vranja je znana po od-
ličnem vročem kopališču, ki je v najbližji
okolici.

Kadar je bil v Srbiji potres, vedno je
Vranja največ trpela, a sedaj najhujše. Stro-
kovnjaki trdijo, da je vzrok mnogim po-
tresom v Vranji ta, ker je zemlja v okolici
skalovita. Prišel sem v Vranjo dopoldne ob
10. uri. Prvi pogled na vse strani napravi
strahovit vtis na človeka. Železnična po-
staja je od mesta oddaljena 25 minut. Med
postajo in mestom je bilo zbrano preplašeno
prebivalstvo. Nihče ne sme v mesto, ker je
razširjena govorica, da bode drugi dan oh

11. uri zopet hud potres. Tudi vojaki so
zunaj mesta, ker se je vojašnica porušila.

Potres je moral biti jako hud, ker ljud-
stvo je grozno prestrašeno. To kažejo tudi
razvaline v mestu. Najhujše je razrušena vo-
jašnica 1. pešpolka »Knez Miloš«. Ta velika,
lepa zgradba je bila šele lansko leto dogra-
jena. Vse povprečno zidovje je razrušeno,
razpokano je tudi vse ostalo zidovje. Sreča
je, da so bili vojaki na meji pod šotori,
sicer bi bilo več oseb mrtvih. Ranjen je en
sam vojak.

Poslopji sodišča in gimnazije sta toliko
poškodovani, da se moreta vsak trenotek
razrušiti, veld tega je sodišče pretrgalo delo
in gimnazija je razpuščena. Razpuščene so
tudi ljudske šole.

Trgovine nudijo žalostno sliko. Vsi pred-
meti leže križem po prodajalnicah, koder je
polno razbitega stekla, razlitega pretrolja in
drugih stvari. Nobena hiša ni ostala nepo-
škodovana. Ako se le še malo potrese, pa
pade vse na kupe.

Od starih poslopij je najhujše razrušen
hotel »Vranja«. Samo na tem poslopiju je
škoda do 60.000 frankov.

Zanimivo je poslušati prave Vranjance,
kako pripovedujejo o tem potresu, ki je po

njih prepričanje kazen božja. Razgovarjal
sem se s starčkom, ki ima nad 80 let. On
pravi, da pomni mnogo potresov, a da nikdar
ni bil tako močan.

Prvi sunek je bil ob 11. uri in 5 min.
Smer mu je bila od jugo-iztočne na severo-
zapadno stran. Trajal je 20 sekund. Takoj
je ljudstvo drlo na ulice. Prvi sunek pa ni
bil najhujši. Vse stenske ure so obstale ob
11. uri 5 minut. Drugi sunek, kratek in ne-
močan, je bil deset minut pozneje. Ko se
je ljudstvo na ulicah razgovarjalo o prvih
dveh sunkih in mogočih posledicah, strese
se zemlja tretjič mnogo hujše. Zdaj zadnji
zbež iz hiš, da se rešijo. Ta tretji sunek
je trajal 80 sekund, posledice so bile strašne.
Ljudje so videli, kako se gibljejo hiše. Čet-
rti sunek je bil slab in kratek.

Največ škode je napravil tretji sunek.
Mesto je bilo kar predrugačeno. Na tisoče
ljudstva je brez vsake strehe ravno pred
pravoslavniimi velikonočnimi prazniki. Zru-
šile so se vse slabše hiše, kar pa je ostalo,
je neporabno, ker se vsak čas more razru-
šiti. Takoj po prvem sunku je bilo malone
vse na ulicah; bolniki so bežali iz bolnišnic,
kaznjenci iz zaporov. Kar je kdo imel na
sebi, s tem je bežal. Neke žena je mej tem

povila in bežala z detetom na ulico. Deset
žensk je bilo ravno v kopališču, ko se to
zruši, in ženske beže neoblečene na ulico.

Ganljiv je bil prizor po drugem sunku,
ko je na tisoče ljudstva, mladih in starih,
revnih in bogatih klečalo na ulicah in mo-
lilo, da jih Bog reši večje nesreče. Nad gri-
čem Pljačkovico, takoj za mestom, pa je
visel ognjen oblak, kakršnen se v tem okraju
ni še nikdar videl. Bil je to ganljiv in veli-
časten prizor, vreden čopiča velikega umet-
nika.

Zatrjevali so mi, da so odrasli ljudje pa-
dali v nezavest, a zemlja se je tresla pod
nogami s strašnim bobnenjem. — Ti strašni
trenotki so bili sicer kratki, a vsem so se
zdeli cela večnost.

Bogu hvala, da je bil prvi sunek slabši,
in da so ljudje vsaj zbežali na ulice, sicer
bi bilo po tretjem sunku mrtvih mnogo oseb,
ker so se hiše podirale na hiše.

Ob cesti od Vranje do turške meje, med
seloma Davidovo in Ristovo, je na mnogih
mestih počila zemlja po 20 metrov na ši-
roko. — Iz teh razpoklin je vrela peneča se
voda, ponekod pa pesek.

Vrelci v kopališču »Vranjska Banja« so

popolno nevtriliteto Sueskega prekopa. Odzad bo imela Rusija skozi ta prekop prosto pot, ker je bila navzoča pri tozadnji konferenci, a Japan nima te pravice. — Dogovor med Anglijo in Francijo je začel nove evropske alijance, kateri se je začela bližati tudi Italija. Po drugi strani pa je bil sklenjen angleško-francoski dogovor s privoljenjem Rusije, in zato se more govoriti o novi tripelalijanci, postavljeni proti nemško-avstrijsko-italijanski trozvezi. S francosko-angleškim dogovorom je stopila Anglija v vrsto mirovnih držav in se bliža vedno bolj Rusiji, med tem ko se vedno bolj pojavlja na Angleškem sovražstvo, naperjeno zoper Nemčijo. Na Spanskem je vzbudil ta dogovor veliko presenečenje, ker se ni pri tem jemal ozir nanjo in je izključena iz rešitve marokanskega vprašanja.

Vstaja proti Nemcem v Južni Afriki.

Berolin. Iz bojišča v Južni Afriki brzojavljajo: Odelek majorja Glasenappa je na potu v Onkokeroro imel dne 2. aprila težek, a zmagovit boj pri Okahari. Nasprotnik se je umaknil proti severo-vzhodu ter je imel 92 mrtvih. Na nemški strani je padel 1 častnik in 31 mož. 1 častnik in 15 mož je bilo ranjenih. — Dne 9. t. mes. je imel boj major Leutwein pri Onganjivi, ki je trajal osem ur, potem so Nemci zasedli sovražno pozicijo. Imeli so mrtve dva častnika in dva jezdece, en častnik in pet jezdecev je težko ranjenih. Sovražnik ima baje velike izgube.

Iz brzojavk.

Dunaj. »Wiener Zeitung« priobči danes cesarsko lastnoročno pismo, s katerim bo sklican državni zbor na dan 19. t. m. Ena prvih interpelacij bo glede odloka vlade, da se drž. uradniki ne smejo upisati na univerzo, ako ne dobe dovoljenja svojih predstojnikov.

Praga. Na avstrijskih vseh učiliščih vpisani srbski dijaki so izdali proglas, v katerem pozivljajo srbske dijake, naj zapuste negotoljubni univerzi na Dunaju in Gradcu in se vpišejo v Pragi.

Praga. Pri dopolnilnih državnozbornih volitvah v okraju Příbram Holesovci je dobil mladočeški kandidat Klumpar 1135, kandidat radikalcev dr. Sobotka 492, kandidat obrtačkov Horak 289, socialni demokrat dr. Šukup 233 in samostojni kandidat Horaček 10 glasov. Izvoljen je dr. Klumpar.

Brno. Na strankarskem shodu moravske nemško-liberalne stranke je izjavil poslanec dr. Gross, da je načrt o reformi poslovnega reda neizvršljiv. Preostaja torej le še premagati obstrukcijo.

Olomuc. Mestni zastop je ugovarjal proti mogčemu imenovanju dr. Bauera olomuškim nadškofom, češ, da je češki strankar.

Petrograd. Pisaje o turško-bolgarskem sporazumljenju, pripomnujejo »Novoje Vremja«, da je Bolgarija prevzela s tem veliko odgovornost. Nevarnost vojske s tem ni odstranjena, vendar pa zamore Bolgarija svoje vojne izdatke zmanjšati.

Petrograd. Upravnik finančnega ministrstva Kokovcev je imenovan ruskim finančnim ministrom.

Petrograd. List »Rosja« poroča, da ima ruska vlada v rokah trdne dokaze o absolutni pogodbeni zvestobi francoskega predsednika. Pogodbe med Anglijo in Francijo opazuje Rusija blagohotno, ker bodo po-

večale moč Francije, kar bo tudi koristno za rusko-francosko zvezo.

Sofija. Bolgarska vlada namerava koncem meseca rešiti trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko, Nemčijo in Italijo.

Belgrad. Prihodnji teden izide ukaz, da bodo vpokojeni vsi oni častniki, ki kritizirajo din 11. junija preteklega leta. Vladni list namreč poroča, da je sklenil kabineta, vsem častnikom vzeti uniformo, ki se drznejo kritikovati dotični čin. Kdor hoče kritikovati, naj slede vojaško suknjo.

Rim. Na dan slavnosti stoletnice papeža Gregorja Velikega je šel papež v slavnostnem sprevedu v cerkev sv. Petra, kjer je bral sveto mašo ob velikanski udeležbi. Med mašo je pelo 1500 pevcev gregorijanske pesmi. Na sv. Petra trgu je stal oddelek italijanskega vojsništva, da prepreči prevelik naval na baziliko. Maša je bila končana ob pol 12 uri, na kar je odšel papež v svoje sobe.

Barcelona, 11. aprila. Kralj je na Montserratu pregledal tamkajšno posadko. Ko je šel na povratku kralj skozi slavolok, pričele so neke osebe žvižgati. Policija je aretovala 13 oseb.

Laon. Francoski ministrski predsednik Combes in naučni minister je dospel sem, da se udeleži banketa prirejenega od socialistično-radikalne zveze. Prirejen mu je bil vzprejem od strani zveze, ker se je mestni svet branil to storiti. — Pri banketu je imel Combes daljši politični govor, naperjen zoper svoje nasprotnike. Rekel je, da s padcem njegovega ministristva pade tudi republikanska armada.

Pariz. V Vatikanu tudi Delcasse ne bo sprejet od Merry del Vala.

Rusko-japonska vojska.

Novi napadi na Port Artur?

London, 12. aprila. Iz Port Arturja se poroča v Petrograd, da je rusko brodovje včeraj zapazilo, da se približujejo japonske ladje. Ruske ladje so se vrnile v pristanišče. Pričakuje se novih japonskih napadov na Port Artur. Na napade se Rusi dobro pripravljajo. Kakor hitro je došla ta vest v trdnjavo, je bilo vojaštvo alarmirano in vse pripravljeno, da se odbije napad.

London, 11. aprila. Iz Vajhaja se poroča, da so Japonci zopet napadli Port Artur, da pa se jim je tudi ta napad ponesrečil. Potrjena ta vest še ni.

Gibanje čet

London. »Daily Telegraph« poroča iz Petrograda: Ruske čete se umikajo iz Koreje ter se koncentrirajo pri Mukdenu. Resnega napada na Japonce ob Jalu se ne pričakuje. Tri japonske divizije, ki prodirajo vedno bolj proti severu Koreje, služijo le za okupacijo Koreje. Japonci čakajo le na to, da izvrši admiral Togo zopetni napad na Port Artur, potem bodo poizkusili izkrcavati na poluotoku Liautung velike vojske čete, ki se sedaj ukrcavajo v Nagasaki in katerim je namenjena glavna naloga v vojski.

Seoul, 11. aprila. 2. in 3. divizija japonske armade ste došli v četrtedek do izliva reke Andžu ter se po čolnih prepeljali čez reko. Inozemskim vojnim atašejem Japonci nočejo dati skoro nobenih informacij, in vojno vodstvo je baje zahtevalo od vlade, da sme inozemske atašeje, kadar se mu ljubi, odpoklicati z bojišča.

Ker pa so čutili potres po vsem Balkanu, je narod prepričan, da še to leto na Balkanu vzplamti ogenj krvave vojske. To trdijo tudi inteligentni in resni ljudje. To prepričanje pa ni prazna vera, marveč temelji na dejstvih, ker povsod vré in se pripravljajo resni dogodki.

V Vranji se je narod nekoliko pomiril. Mnogi so se povrnil v mesto ter na vrat na nos popravljajo svoje domove. Dolej je prebivalstvo bivalo na polju pod vedrim nebom. Vse se trudi, da pomaga nesrečnežem. Včeraj je pričela komisija ceniti škodo valed potresa. Poročal sem Vam, da je škoda pol milijona frankov; toda samo v Vranji je škoda preko milijon dinarov.

Tudi iz Turčije dohajajo glasovi, da je ondi potres učinil mnogo škode. Ubogo reve po Stari Srbiji in Makedoniji je zadela še ta nesreča. Letošnja vstaja jim je vzela kruh, potres pa streho. Ne ostaje jim drugo, nego da beže v gore.

Vranja je na meji, kjer je mnogo begunccev iz Stare Srbije. Zalostno je slušati jok teh nesrečnežev, ki so menda rojeni, da robotajo Turčinu in Arnavtom. In sedaj? Sam Bog se jih usmili, ker Evropa je gluha...

Vranja je na meji, kjer je mnogo begunccev iz Stare Srbije. Zalostno je slušati jok teh nesrečnežev, ki so menda rojeni, da robotajo Turčinu in Arnavtom. In sedaj? Sam Bog se jih usmili, ker Evropa je gluha...

Pravoslavna cerkev v Jokohami porušena.

Na Japonskem je približno 80 000 pravoslavni vernikov, katerim je na čelu stari ruski vladika Nikolaj. Sedaj poročajo iz Tokija, da je japonska sodruga porušila nedaleč od mesta Jokohama rusko pravoslavno cerkev in mnogo hiš.

Odkrivanja v ruski vojski.

Petrograd, 10. aprila. Poveljnik oklopnjače »Cesarevič«, Grigorovič, in poveljnik eskadre v Kvantungu, Matuševič, sta imenovana za svoje odkrivanje pred sovražnikom za kontreadmirala. Prvi je ob enem imenovan poveljnikom v Port Arturju. Poveljnikom oklopnjače »Cesarevič« je pa imenovan kapitan Vasiljev. Podadmiral Skrydlov je odkrivan z redom Aleksandra Nevskega, general Stessel redom sv. Ane I. razreda.

Rusko brodovje

se koncentrira v Vzhodnem morju. Iz Chibourga je odplula tja ruska divizija bojnih ladij pod poveljstvom admirala Virenijusa. Iz Bresta se poroča, da je ruska križarica »Dimitrij Donskoj« včeraj tudi odplula v Vzhodno morje.

Japonski vjetniki.

Irkutsk, 11. aprila. Prvi transport 35 japonskih vjetnikov je danes došel sem. Te prepeljejo v Tomsk, kjer ostanejo do konca vojske.

Poslopje ruskega poslanilstva v nevarnosti.

Petrograd, 11. aprila. »Novi Kraj« poroča iz Tientsina: Ruska straža je prišla več Kitajcev, ko so hoteli zažgati poslopje konzulata. Požigalce so izročili kitajskim oblastem. Poslopje straži sedaj kozaka patrulja.

Ameriško zlato.

New York, 11. aprila. Od tu je za 5 milijonov zlata odšlo na Japonsko. V kratkem se ga odpošlje še za 10 milijonov.

»Varjag«.

London, 11. aprila. Iz Jokohame se poroča, da se je ponudil italijanski podjetnik Faccanoni japonski vladi, da vzdigne za 200.000 rubljev »Varjaga«. Faccanoni je že vzdgnil neko v Sredozemskem morju potopljeno angleško križarico.

Japonska cenzura.

V Kobe izhajajoči listi »K. Herald« navaja stvari, katerih ne sme niti omeniti, kadar piše o vojski. Prepovedano mu je seveda pisati o gibanju japonskih čet, o izgubah, o mestih, kjer se skrivajo japonske ladje, a ne sme niti povedati, kako Japonci dobivajo premož za ladje, vedo za vojske itd. To bi bilo pač nepotrebno prikrivati, ako bi japonska armada bila res tako hrabra in imela beležiti same slavne čine.

Štajerske novice.

Š Ustanovni shod podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj se je vršil 10. t. m. v Kozjem v gostini g. Fr. Gučka. Udeležba je bila jako lepa. Zastopani so bili možje vseh stanov in iz vseh bližnjih župnij. Videli si na shodu tudi nežni spol iz najboljših hiš v Kozjem. Prisostopilo je nad 40 udov. Nabrala se je pa lepa svota za dobro narodno stvar. Da se je podružnica ustanovila, za to ima največ zaslug kozjanski zdravnik g. dr. Fr. Jankovič, neustrašeni boritelj za pravice slovenskega ljudstva. Sploh je veselo znamenje v kozjanskem okraju, da Slovenci iz vseh stanov složno delujejo v narodnih stvareh. Odbor podružnice je v dobrih in spretnih rokah, zato je pričakovati, da bo podružnica uspevala Bogu na čast in slovenskemu ljudstvu v korist. Delaj vsakateri z veseljem in požrtvovalnostjo neumorno na podedovani zemlji slovenski.

Š Požari. V Statenbregu pri Slovenski Bistrici je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestniku Francu Pušniku. Zavarovan je samo za 1000 kron. — V Dolni pri Ptujju je ogenj Antonu Orniku uničil hišo, gospodarsko poslopje in svinjski hlev, Stefanu Pišču pa hišo in svinjski hlev. Prvi je bil zavarovan le za 1800 K, drugi pa za 2800 kron. Zažgal je z žvepljenkami Ornikov sin.

Š V Žalcu so preteklo nedeljo igrali Govekarjevega »Desetega brata«. Predstavo je priredil žalaki odsek celjskega »Sokolov«.

Š 80letni mož hotel umoriti soprogo. Iz Maribora se poroča, da so aretirali v Jelovici pri Mariboru nad 80letnega posestnika Janeza Hleba, ki je v družbi svoje deklet hotel z arzenikom zastrupiti svojo soprogo.

Š Porotno sodišče v Celju. Za drugo porotno zasedanje, ki se začne 1. maja, so izrečani naslednji porotniki: F. Gemete, gostilničar v Sošanju, J. Verdign, lesni trgovec v Meži na Dravi, M. Presker, trgovec v Rajhenburgu, F. Matheis, trgovec v Brežicah, dr. J. Ipavc, zdravnik v St. Jurju, V. Babič,

trgovec v Žalcu, A. Kukovec, komi v Celju, J. Schoster, trgovec v Celju, F. Pirch, gostilničar v Vitanjah, L. Meglič, inženir na Slatini, J. Schöndorfer, posestnik v Starem trgu, J. Rakusch, župan v Celju, J. Stramik, mesar v Tepini, F. Bogovič, pek v Brežicah, Jer. Gorjanc, posestnik v Trnovljah, M. Kolarič, posestnik na Zg. Pristovi, F. Spes, posestnik pri St. Miklavžu, M. Kovač, slikarski mojster v Konjicah, H. Deutshegg, trgovec v Konjicah, J. Stoinschegg, posestnik na Slatini, F. Strmšek, posestnik v Oplotnici, J. Tabor, posestnik na Bregu, J. Friedl, veleposestnik v Slov. Gradcu, J. Sternte, veleposestnik v Prozinu, K. Gradt, mesar v Laškem, K. Koželj, posestnik v Storah, K. Jaklin, trgovec v Vitanjah, J. Kosar, posestnik v Rajhenburgu, K. Boštjančič, trgovec v Slov. Gradcu, V. Grebenc, posestnik v Brežicah, J. Merčun, žand, stražmojster v p. v Konjicah, L. Kossar, mesar v Celju, A. Walland, trgovec v Oplotnici, D. Zischka, ured. v Celju, F. Piki, mlinar v Žalcu, J. Rebek, ključ. v Celju. Namestniki: J. Tabor, dr. A. Brendič, K. Jošt, A. Kapla, J. Dremelj, M. Vikovšek, J. Riegersperger, J. Strauss, F. Lončar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. aprila.

V avdienci pri sv. Očetu. Iz zasebnega pisma kanonika dr. A. Karlina posnemamo nastopne vrstice: Pravkar prihajam od avdiencie pri sv. Očetu. Posrečilo se mi je namreč, da sem se pridružil presv. g. knezoškofu krškemu. Ob 10. smo se pripeljali v Vatikan. Sv. Oče sprejemajo prav v tistih prostorih kakor Leon XIII., sami pa stanujejo v prejšnjem stanovanju kardinala Rampolle v tretjem nadstropju. V anticameri sem bil predstavljen msgr. grofu Zichyju, ki je kot tajni komornik danes v službi. Nad pol ure smo čakali, ker je pritisk za avdienco sedaj o priliki gregorijanskega kongresa silno velik. Več francoskih škofov je bilo že poprej na vrsti. Ko pride vrsta na presv. g. Kahna, smo se tudi mi pripravili. Morda je bil četrt ure sam pri sv. Očetu. Kar zazvonil zvonec in msgr. grof Zichy nas pelje preko smrtne sobe Pija IX. in Leona XIII. v navadno sprejemnico svetega Očeta. Ko smo vstopili in poklekili, sv. Oče vstanejo in reko, naj se približamo. Poljubimo jim po vrsti prstan na roki in presv. g. knezoškof celovški nas predstavi, najprej opata oliventancev, potem mene in svojega tajnika g. Kovčiča in tri germanike. Takoj so se nasmehnili in prašali germanike, če ni danes šole. Nato povabijo, naj se vasedemo. Čudno se nam je zdelo to, a naposled smo ubogali in posedli stole okrog pisalnika. Oprava je preprosta. Sv. Oče imajo na veliki pisalni mizi precej veliko sveto razpelo, neko podobo, katere pa nisem mogel od spredaj videti, budičnik, kakoršne tudi v Ljubljani prodajajo, in električno svetilnico ter mnogo krasno vezanih knjig, gotovo dar posamnih obiskovalcev. G. opat je prinesel seboj veliko fotografijo s v. Očeta in jih zaprosil, naj podpišejo svoje ime nanjo. In nasmehnivši se takoj vzamejo pero v roke in zapišejo v krepkih potezah, da vsemu samostanu podeli apostolski blagoslov. Nato so še prašali, če je župnija Pontafel tudi pod celovško škofijo. Nato so nam vsem z določno besedo podelili blagoslov in dodali, da je vsa blagoslovljena, kar smo v ta namen seboj prinesli. Potem so še vsakemu posebe podali roko, ki smo jo poljubili. — Neka izredna prijaznost se kaže iz vsega nastopa sv. Očeta. Človeku se zdi, da je prišel k ljubeznivemu očetu, ki ima za vse svoje otroke prijazne besede. Ta dan mi ostane nepozaben. Za pontifikalno mašo papežev delajo v Vatikanu velike priprave. Ali bojim se, da bo strašanska gneča, kajti tujcev se vidi povsod v izobilju. Angležev, Francozov in tudi Nemcev je dosti prišlo.

Kje so pa ostali liberalni kmetje?

To je vprašanje, ki mora po volitvah vendar vsakoga zanimati. Kje so tisti tisoči glasov, ki so jih liberalci že našli pred volitvami? Tudi »Narod« se ni mogel izogniti temu vprašanju. Tako le podučuje svoje verne backe: »Na stotine nedvisnih kmetov je ostalo doma!« Tako torej! Cel mesec je »Narod« slavil »zavedne, pogumne, neodvisne kmete, ki so odločeni, da starejo klerikalne verige«, popisoval je njih junatstvo, kako duhovnike pretepajo in iz hiš vun mečejo, — zdaj je pa vsa ta armada doma! Res ne vemo, komu se naj bolj ču-

bili v trenutku mnogo toplejši; neki seljak se je ves oparil v vroči vodi.

Selo Ristovec je popolnoma uničeno; razrušile so se vse hiše. Na potu od Niša do Vranje sem zvedel, da je potres tudi v Leskovcu naredil mnogo škode.

V Nišu smo čakali celo uro na premembo voza. Tu je bil vladni komisar, ki je pregledaval škodo.

Ta je pravil, da je potres tudi v Nišu napravil mnogo škode. Tudi tu je toplo kopališče, kjer je ob potresu vrela voda, gosta in bela kakor mleko.

Zatrjevali so mi ljudje, da je zginito jzero pri Pirotu ob bolgarski meji, kjer je bil tudi hud potres. Mnoge hiše so razrušene, druge razpokane. »Careva čaršija« se je zibala kakor drevo na vetru. — Vsi železnični vozovi so se premaknili na mah, kakor da jih je zagnala nevidna sila; hiše so se gugale, kakor ladje na morju.

Zadnji potres v Srbiji je bil 1. 1893. Zanimiva je okolnost, da je bil ta potres kakor pred 11 leti ravno na isto nedeljo. Priprosto ljudstvo veže te pojave s Kristusovim vstajenjem. Ker je bil potres na veliko nedeljo, tolmačijo to ljudje kot srd in kazni Boga, ker se je mladi svet jako popačil.

dimo, ali »zavednosti« telu liberalcev, ki jih zdaj ne moremo najti, ali pa lažljivosti liberalne trobente?

Vodovod na Raki. Liberalci pišejo, da je obstrukcija kriva, da se ne dela vodovod na Raki. A katoliško narodna stranka je vodovod na Raki izvzela iz obstrukcije in postavila to zadevo med one ljudske koristi, ki se morajo v prvi vrsti rešiti. Liberalci so pa krivi, da se vodovod ne more delati, ker stavijo svoje liberalne koristi pred kmečke zadeve. Naj se le skliče deželni zbor in videli boste, da bodo katoliško-narodni poslanci zahtevali, da se te ljudske zadeve spravijo nemudoma na dnevni red, liberalci bodo pa glasovali proti, kakor so že storili.

Krvavi shod v Samoboru. Včeraj smo že meji brzojavnim poročili sporočili o hurnih dogodkih na samoborskem shodu. Dasi je veleposestnik Milan Kiepach opozicijski poslanec, vendar so kmetje proti njemu silno ogorčeni, ker so proti njemu izgubili pravdo. Plačati bodo morali baje 30.000 kron. Kmetje so prišli na shod v 30 velikih četah s hrvaškimi zastavami, tam buraskimi in pavskimi zbori. Naroda je bilo do 10.000. Kakor posnemamo iz poročil, so glavni krivci pri teh izgredivih takozvani hrvaški realisti, ki se valjujejo narodu, dasi jih narod ne mara, in so bili na shodu celo tako predrzni, da so psovali spomin blagega dr. Ante Starčevića. Poleg »delovanja« Kiepachovega je tudi to posebno razburilo narod. Posebno je realiste razdražilo, da je ljudstvo ploskalo govornikom, ki so obsodili brezstidne napade reškega »Nov. List« na katoliške principe in ker je narod pozdravljaj one govornike, ki so povdarjali, da ima dr. Bresztyenszky poštene namene. Ko so pristaši realistov hoteli preprečiti govore njihovih nasprotnikov, obrnila se je jeza naroda v prvi vrsti proti predsedujočemu Kiepachu. Kmetje so ga vrgli z odra na zemljo in klicali: »Udri ga! Prodal nas je!« Kmetje so Kiepacha pretepli. Kiepach je končno pobegnil v občinski urad, katerega so kmetje naskočili. Ušli so v hišo, kjer pa niso dobili Kiepacha, ki je pravočasno ušel na svoj dom. V obli uradu so našli blagajnika Stevo Vukovića, katerega so pretepli. Vuković ima 62 večinoma lahkih ran. Tudi urad kotarske oblasti je ljudstvo naskočilo, neslo spise na dvorišče ter jih zapalilo. Tudi nekaj pohištva so ljudje požgali. V pol ure je bil izgredek končan. Gasilci so prihiteli, da gase. »Obzorje« vest, da so izgredek odnesli seboj iz blagajne kotarske oblasti 800 kron in 6000 kron privatne lasti predstojnika gosp. Jankovića se bo skoro gotovo izkazala kot laž. — Tudi trgovca Saura so kmetje pretepli, ker je baje branil »realiste«. V Samoboru je sedaj stotinja 16. pešpolka. Zaprli so doslej samo enega kmeta Franjo Leskovića. Sedaj je ondi mir. Skoda, da se odbor za ta javni shod ni posvetoval temeljito pred začetkom zborovanja, kako bi se dalo izogniti vsakim neredom. Olibor je moral dobro znati, da v samoborski okolici narod že dolgo časa grdo gleda neke graščake, kateri so vsled segregacije izposlovali, da je narod izgubil mnogo svojih pravic glede paše in lesa iz graščinskih šum. V narodu je vrela že dolgo radi izgubljenosti pravde. Zato je bila tudi velika nesprenost, da je bil izvoljen za predsednika temu ljudskemu shodu graščak Kiepach, na katerega je narod rešal že poprej radi nepovoljne razdelitve skupnih posestev. Kiepach je sicer član opozicijske stranke in tudi narodni poslanec; toda narod v takih vprašanjih ne dela razlike med opozicionalcem in mažaronom.

O pogrebu g. Črnologarja smo prejeli še naslednje vrstice: Pogreb rajnega je dovolj jasno pokazal, kako ve ceniti za sluge blagega moža olikani, kakor priprosti narod K večnemu počitku je rajnega poleg pet duhovnikov spremilo do 40 gg. učiteljev, tovarišev, dalje gospod deželni šolski nadzornik Levce, okrajni šolski nadzornik gospod Zupančič, vodja gospod Subić in več drugih odličnjakov, občinska odbora domačih občin po svojih zastopnikih, Marijina dekliška družba in vsa šolska mladina. Vsem je bil rajni ali ljubljani prijatelj ali pa dober učitelj, svetovalec in dobrotnik. Zasluge gospoda Črnologarja v šoli; na polju domače zgodovine in umetnosti ve ceniti le strokovnjak; njegovo ime bo gotovo ostalo zapisano v naši literarni zgodovini. Za nje govo priljubljenost v šoli naj navedem le en vzgled. Dva učenca, brata Vincenc in Franc P., sta imeli prihranjeni 2 kroni. Z njima sta šla h ključarjema podružnice pri Treh Križih in prosila, naj njunemu učitelju zvoni tudi pri podružnici, ne samo pri fari. Seveda se jima je to drage volje dovolilo. Glas o tej velikodušni hvaležnosti pa se je raznesel takoj po celi fari. — Za umetnost je rajni daroval vse, nazadnje celo življenje. Kedar so mu čas in denarna sredstva dopuščala, šel je iskat zanimivih starin, slik in zgodovinskih spominkov. Po lastni izkušnji

in neumorni pridnosti si je pridobil v tej znanosti pravo strokovnjaštvo. Svojo znanost je drage volje in brezplačno tudi praktično uporabljal. Premnogim gospodarjem je narajal črteže za gospodarska in druga poslopja. — Letošnji velikonočni ponedeljek je šel v Metliko, za kateri okraj je bil isti čas imenovan c. kr. konservatorjem, ogledat nekatere ondote zgodovinske zanimivosti. Nakopal si je bolezen angino. Vred se je vrnil bolan, legel v posteljo in v 48 urah po prejetih svetih zakramentih z obudovano mirnostjo v Gospodu zaspal. Upamo, da nam bo večša roka nastaneje opisala nje govo življenje in delovanje; uoamo pa tudi, da bodo njegovi tovariši, znanci in prijatelji ubogi zapuščenim rodovini pomagali postaviti spomenik mrtu, ki ga je po vsaj pravici zaslužil. N. v m p!

Zopet velika nezgoda v Idriji Poroča se nam: Nedelje so letos pri nas nesrečni dnevi. Dne 10. aprila se je dogodila zopet velika nesreča. V zadnjem času sa je pri nas začela mladiča žuborno voziti z bicikliji. Par dni vaje, pa misli mladenič, da je že sposoben za vse umetnosti. Predvčerajšnji dan je napravilo menda več mladih biciklistov — največ »Sokolov« — izlet v Cirkno na Goriškem. Proti večeru so se vrnili ter se producirali še po Idriji. Okoli 7. ure, ko je največ ljudstva na cesti, ušlo je še enkrat proti Sp. Idriji. Vozili so se drug za drugim v vrsti, kapkada z nagostjo, kar so mogli. Četrty v vrsti je vozil 18-letni Franc Pirco. Zvonjenje ni mnogo pomagalo, ker jih je toliko vozilo. Imenovani mladenič je zavozil v 61letnega upokojenega rudarja Alojzija Vidmarja ter ga s tako silo prevrnil, da je ubogi mož ob ležal ter v kratkem izdihnil. Razbita mu je bila črepanja. — Pristojne oblasti naj vendar enkrat s primernim odlokom preprečijo take nezgode. Kaj je treba tem mladeničem vednega dirjanja po mestu! Ako bi imeli tako široke ceste, da bi se dale na praviti posebne poti za pešce, bi še bilo. Tako pa človek vedno pazi, da te ne prebrne kak biciklist. Pred vsem naj se odločno prepovedo taki biciklisti sprevoditi zlasti ob nedeljah po najbolj obiskanih mestnih cestah. S takimi vajami »Sokol« ne bo ljudi budil, ampak plašil.

Radi žene se je ustrelil. V neki tržaški gostilni se je ustrelil Karol Minster iz Karlova. Pred tem dejanjem je še zapisal na listek: »Dvakrat sem všel svoji ženi, toda obakrat me je dobila. Ta ženska me vedno muči. Sedaj grem na drugi svet prepričan, da mi tja ne bo sledila.«

Vladarji v Opatiji. Dne 18. t. m. pride v Opatijo romunski kralj, 25. t. m. pa nemški cesar Viljem. Nemški cesar bo v Opatiji tri dni. Stanoval bo na svoji ladji. Govori se, da povodom navzočnosti cesarja Viljema pride zopet v Opatijo avstrijski cesar František Jožef.

Uboj. V nedeljo večer od osme do devete ure je v fantovski družbi nekdo na cesti zabodel 23-letnega Janeza Mohorela iz Leš. Prijeli so zato Janeza Zupana iz Leš. Na sumu pa je tuji nekdo drugi. Zabodeni je bil takoj mrtev.

Poštne vesti. Dne 9. aprila t. l. uvedla se je v Bohinjski Belj, političnem okraju Radovljica, brzojavna služba z omejenim dnevnim službenim časom.

Ogenj. V nedeljo zvečer ob 10. uri se je udeležil pri Jakobu Madenu vuigo Krznarjem Jakupu v Cerknici. Mirni noči in z opeko kritim sosednjim streham se je zahvaliti, da ni zgorelo polovico trga. Ognje-gasci, ki so imeli nekaj ur preje ravno gasilno vajo, so ogenj omejili na pogorelo hišo in gospodarsko poslopje. Vzrok požiga se ni znan. Pogorelec je zavarovan.

Svedski kralj in kraljica v Postojni. Včeraj ob 1. uri popoldne sta se pripejala v Postojno v spremstvu svojega dvora švedski kralj in kraljica. Na kolodvoru ju je vsprejel deželni predsednik baron Hein. Vsprejama so se tudi udeležili: predsedstveni tujnik okrajnega glavarstva, Hess, vodja okr. glavarstva Lapajne in župana Pikel in Anton Dietrich. Ves trg in kolodvor je bil v zastavah. Nato se je vršila v »Grand Hotelu« pojedina. — Po pojedini sta kralj in kraljica ogledala jamo, ki je bila električno razsvetljena. Kraljevska dvojica se je divila prirodni krastci jame. Ko sta kralj in kraljica došla na »pleišček«, intonirala je postojnska godba švedsko himno. Kraljeva dvojica se je vpisala v tamkajšno spominsko knjigo. Na »Kavariji« je zapel mešani zbor. Ob 5. uri sta se vrnila kralj in kraljica s svojim spremstvom v Opatijo. Oba sta se zelo pohvalno izrekla o jami ter se milostno zahvalila za vsprejem.

Poštne vesti. Poštni oficijal gosp. Jožef Kurent v Ljubljani je imenovan poštnim kontrolorjem v Opatiji, mesto poštne ekapeditorka na Premu je dobila ondota administratorica gđ. Viktorija Debevec, ono v Ortnoku ondota administratorica g. Ana Picek in ono v Turjaku ondota admin. gosp. Jer. Zuzek. Prestavljeni sta poštna manipulantinja gđ. Karolina Modic iz Trsta v Ljubljano in poštna manipulantinja gđ. Marija

Pečnik od poštne podružnice 2 v Ljubljani k podružnici 1. Upokojena je poštna manipulantinja gđ. Lujiza Sagore v Ljubljani. — Razpisano je mesto poštne nega ekspedienta v Dolu. — Poštni oficijal g. Viktor Klinar je imenovan poštnim kontrolorjem v Pulju.

Ogenj V Kostanjevici na Krasi je pretečeno nedeljo popoldne posestniku Antonu Frančeskin pogorel hlev s senom vred, katero je bilo shranjeno v skednju. Kravo so iz hleva še o pravem času rešili. Kako je ogenj nastal, se ne ve, a najbrž je kdo iz nepredvidnosti vrgel kak ostanek tleče smodke ali cigarete v skedenj. Posestnik je bil za primeroma majhno vsto zavarovan pri zavarovalnici »Donau«. Sreča pri tem je, da ni bilo vetra, sicer bi bilo več hiš v veliki nevarnosti.

Solske vesti. Imenovani so: Fr. Verbič za Jesenice; Marija Marolt kot voditeljica šentjakobske dekliške šole; Gizela Ekert za Novo mesto; J. Brezar za Sako in Amalija Prevec za Koroško Bilo. — Vpokojen je nadučitelj Jernej Črne v Smartnem pri Litiji.

V konkurs je prišla Lilpopova tovarna v Beli peči na Gorjenjehem.

Zabavni vlak. Na železniški črti Ljubljana Grosuplje bo od dne 1. maja do oktobra ob nedeljah in praznikih vozil poseben zabavni vlak.

Na dunajski univerzi traja sicer enisovanje, kakor je objavljeno v listu, do 20. t. m.; toda prošnje za opreščenje kolegine se morajo vložiti že do 15. t. m. Opozorjamo naše visokošolce na to nena vadno določilo, da ne zamude termina.

Boj mej naborniki. Mej fanti, ki so bili 8. t. m. iz Orneka in Velike Vodenice na naboru v Kostanjevici, je prišlo, ko so se vračali domov, do boja. Anton Javnikar je dobil v tepežu take poškodbe, da je umrl.

Ljubljanske novice.

† Župnik Alojzij Starč. Včeraj ob peti uri popoldne se je vrnil ob mnogobrojni udeležbi občinstva pogreb monsignora župnika č. g. Alojzija Starčeta iz mrtvašnice pri sv. Krištofu. Ginjive žalostneke je krasno zapel zbor »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov«, ki se je udeležil pogreba s svojo društveno zastavo. Sprevod je vodil č. gospod kanonik Sušnik. Pogreba se je udeležilo mnogo deputacij; jako številno je bila zastopana duhovščina, na čelu ji prelat č. g. dr. Kulavica, kanoniki Zamejci, Kajdiz in dr. Čekal. Opazili smo mej navzočimi odličnjaki gospoda župana Hribarja, dvorn. svetnika gospoda dr. Račiča itd. Kesto so prenesli v cerkev pri sv. Krištofu, odkoder so truplo danes odpeljali v Mengeš, kakor je umrl g. monsignor vedno izrecno želel. Pri raztelesenju se je pokazalo, da je bolezen bila v prvi vrsti pljučnica in slabost srca. Oporoko so baje včeraj popoldne našli zapisano na nekem lističu od l. 1902. ob 1/2. uri ponoči. Ta oporoka določa pokojnikovega brata g. dr. Jos. Starčeta za univerzalnega dediča ter določa 20.000 gid. za ustanovo za slepce. Poleg tega je baje še nekaj malih legatov. Kater se govori, je lani pravil, da je v lanskem adventu oporoko spremenil, a te oporoke niso še nikjer dobili. — Mogoče, da take govorice tudi nimajo prave podlage in kaže druge oporoke sploh ni. Z ustanovo za uboge slepce zapustil je za seboj blag in trajen spomin. — N. v m. p!

Občni zbor zadruge krojačev, klobučarjev, rokovičarjev in krznarjev se je vršil v nedeljo 10. t. m. ob navzočnosti g. zadrugnega inštruktora dr. Blodiga in g. magistratnega zastopnika dr. Zareika. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora se odobri. 2. Poročilo načelnika o zadrugnem delovanju in premoženju. Zadruga je imela 6 odborov: sej. pri katerih se je rešilo 36 uradnih vlog mest magistrata in trg. obrt. zbornice. K zadrugi je pristopilo 11 novih članov. Vajencev in vajenk se je vpisalo 35 in sicer 21 vajencev in vajenk. Dohodkov je imela zadruga v minolem letu 400 kron, stroškov pa 348 kron 38 v. Skupno premoženje koncem leta 1903 je znašalo 857 kron 82 v. Dalje poročla načelnik, da se je vršil v minolem letu na Dunaju veliki krojaški kongres na katerem je bilo 362 delegatov iz cele Avstrije, ki so zastopali 32.283 krojaških mojstrov. Omenja zasluge za zadrugo, ki sta si jih pridobila gg. P. Casermann in A. Reiser pri avstrijski modni razstavi na Dunaju. Dalje omenja, da je zadruga poslala na sl. poštno direkcijo prošnjo za prejetje obleg gg. poštini uslužbencev v Ljubljani; zadruga pa ni dobila odgovora. Umestno bi pač bilo, da bi se sl. poštna direkcija malo ozirala na domače obrtnike, ker tudi gg. poštini uslužbenci živijo med domačim ljudstvom. Vsak gg. uslužbenec bi lahko prišel h krojaču obleko pomerit ter bi zadruga ustregla gotovo sl. pošt. ravnanstvu in osobi. Delo oddalo se je v Trstu. Kje tiči vzrok, zadruga ni na jasnem. 3. Poročilo rač. preglednikov, da so knjige in ra-

čuni v redu, shod odobri. 4. V odbor sta bila enoglasno izvoljena gg. Casermann in Krejči, za namestnika g. Božič, rač. pregled. Kraigher in Leutgeb. Pravila pomočniškega zbora se odobri in se izvolijo kot delegatje k pomočniškemu zboru gg. Kraigher, Krejči, Ložar, Božič. Glede pristopa zadruge k dež. obrtni zvezi za Kranjsko in k zvezi krojačev na Dunaju se bo v pokritje teh stroškov od sedaj naprej od gg. mojstrov pobiralo po jedno krono na leto, kar je bilo uri občnem zboru z večino glasov sprejeto. G. Kraigher je predlagal, naj se odpravi delo na dom Omenja, da gg. delavci, ki delajo za 8 urni delavnik, delajo konkurenco mojstrom, ker doma delajo po 14 do 16 in tudi 20 ur na dan. Odpraviti je to zlo le s tem, ako so vsi delavci v delavnici. Končno omenja še g. zadrugni inštruktor dr. Blodig knjigovodstvenega kurza posebno le za krojače, ki se priredi v kratkem v Ljubljani. O tem še izpregovorimo.

Odlikovan domač obrtnik. Včerajšnje tozadevno vest nam je v toliko popraviti, da je obris odlikovane salonske oprave razstavljen na Dunajski cesti št. 18. Odlikovano je seve samo delo tapetnika gospoda Puca, a št. viška mizararska zadruga je lahko ponosna na to odlikovanje vodje svoje tukajšnje podružnice.

Društvena godba koncertuje jutri, v sredo, v restavracijskih prostorih pri »Črnem orlu« v Gosposkih ulicah. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 40 v. Društveni člani prosti.

Ruski kružok. Letošnji občni zbor se bode vršil jutri, t. j. v sredo dne 13. t. m., v »Narodnem domu«. Začetek ob pol 9. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tat pri vinu. Neži Bernard, zasebnici v sv. Florjani ulicah št. 3, je bilo pred dnevi iz kleti ukradenega več litrov vina. Tat je kletna vrata odklenil in zopet zaklenil.

Na poti v bolnišnico onemogel. Na križpotu Kolodvorskih in Sodniških ulic so našli danes jutraj delavca Tomaža Kokošina iz Jezerce v Tolminskem okraju ležati na tleh in se zvijati od bolečin. Mož se je bil pripeljal v Ljubljano, da bi šel v bolnišnico. Na potu s kolodvora je onemogel padel na cesto in obležal. Prepeljali so ga z vozom v bolnišnico.

Pri današnjem vojaškem naboru je bilo 46 mladeničev ocrjenih v vojake. Na nabor jih je prišlo 159.

Umrla je gospa Marija Briški, gostilničarka »pri belem Kranjcu« v Florjanskih ulicah.

Poročil se je g. Emerik Lang, sin trgovca s pohištvo, z gđ. Irmo Petan, in sprevoznik drž. železnice gosp. Stefan Eržen z gospo Ivano vdovo Kramaršič.

Izseljevanje. Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 70 Slovencev in 111 Hrvatov.

Na Westfalsko je odpotovalo včeraj 300 delavcev.

Dohod laških delavcev. Včeraj popoldne pripejalo se je s posebnim vlakom v Ljubljano 300 laških delavcev, ki so se oddot odpeljali v Budimpešto. Ponoči je prišlo zopet 960 delavcev s posebnim vlakom v Ljubljano in jih 190 ostalo tukaj, drugi pa so se odpeljali naprej.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Zopet stavka v Oseku. Pri zidanju pionirske vojašnice delujoči zidarji so 11. t. m. jutraj pričeli zopet stavkati, ker stavbinski podjetniki nočejo vsprejeti odpuščenih kolegov. — Mačeha morilka. Iz Aša se poroča, da je soproga porcelanskega slikarja Härtla, katero dolže, da je umorila svojega pastorka, ušla iz zapor. Zvečer so našli njeno truplo na železniškem tiru. Skočila je namreč pod vlak.

Policijski uradnik večkratni morilec. Poročali smo že, da so v Badenu pri Dunaju našli skeleta dveh umorjenih žensk. Preiskava je dognala, da storilec umora, ki se je izvršil pred 50 leti, ni bil drugi nego policijski uradnik Lichteneker, ki je pa že pred 10 leti umrl v jako visoki starosti. — Lichteneker pa ni umoril samo te dve ženski, ampak tudi še štiri druge osebe. Morilka oblast ni nikdar dobila, ker v vseh slučajih je vodil preiskavo Lichteneker sam. Ko je bil umorjen in eropan prijatelj Lichtenekerjev, častnik Kaiser, oglasil se je nek hlapec, deš, da je videl v oni noči Lichtenekerja plaziti se iz Kaiserjevega stanovanja. Hlapec je dobil pozivnico k policiji, pod katero je bil podpisan — Lichteneker. Predno je mogel hlapec priti k policiji, našli so ga, kakor Kaiserja, mrtvega s prerezanim vratom. Ko je končno izvršil še nek strašen umor v Maužu, bil je Lichteneker vendar prijet in z njim tudi njegova ljuba. Ta je dejanje odkrito priznala, Lichteneker pa je tajil pod svojo službeno prisego in dolžil svojo ljubo, ki je bila obsojena k smrti na vešala, potem pa pomiloščena na dosmrtno ječo. Lichteneker pa je bil oproščen in dobil je zopet službo. Pobjahli so ga celo, »da je posebno poraben«. Umrl je na Dunaju v visoki starosti. — Mnogo ljudi bi lahko pričalo proti

njemu, a niso se upali, ker so se bali, da ne dožive kaj takega, kakor oni blavec, ki se je upal obdolžiti vsemogočnega policijskega uradnika.

Sumljiva vest.

Trident. Tukajšnji listi poročajo, da se za poskušno mobilizira pri letošnjih vojaških vajah vsa tirolska črna vojska. Črno-vojniki dobijo črno-rumeno prevezo s dvo-glavim orlom. Le višji vojaki bodo imeli vo-jške čepice.

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 12. aprila. Ruska ladja »Per-resvit« je ob poluotoku Kvangtung videla nekaj sovražnih ladij. Oddala je par strelav in se vrnila v luko. Okolu Niučvanga je 10.000 ruskih pešcev, 8 baterij in 18 ko-zaških stotnij.

London, 12. aprila. Poročilo, da so Japonci šli čez Jalu in napadli Ruse, se ne potrjuje. Iz Tientsina se pa poroča, da sta šla skozi Mukden v Harbin dva vlaka polna ruskih ranjencev.

London, 12. aprila. »Times« poročajo, da je vsled deževja železnica poplavljen, ceste so nehodne, brzajavi poškodovani in promet oviran.

Čifu, 12. aprila. Kitajski parnik se je povrnil iz Niučvanga in je poročal, da se mu na njegova pomorska znamenja ni od-govorilo. Tako se je godilo tudi dvema an-gleškima ladjama. Kakor se vidi, je Niuč-vang zaprt za trgovino.

Pod katerimi pogoji bi Rusija sklenila mir?

Petrograd, 12. aprila. »Moskovskaja Vjedomosti« jako samozavestno razmotrivajo, pod katerimi pogoji bi Rusija sklenila mir, ako bi zmagala v sedanji vojski. Po mislih tega lista bi Rusija zahtevala: 1. Koreja se naj združi z Rusijo. 2. Japonski otok Kiu liu dobe Rusi. 3. Otok Formosa dajo Japonci Kitajski nazaj, Rusi pa dobe tam pristanišča za premoč in utrjeno luko za mornarico. 4. Japonski se naloži velika vojna odškod-nina. 5. Kot poročstvo, da Japonci to od-škodnino plačajo, zastavijo Rusiji svoje vojno brodovje.

Moravče, 12. aprila. Drtijske volitve čez pet mesecev zopet v obeh razredih raz-veljavljene.

Dunaj, 12. aprila. »Wiener Zeitung« priobčuje sklicanje drž. zbora na dan 19. aprila ob 11. uri dopoldne. Na dnevnem redu je prvo čitanje proračuna za l. 1904.

Budimpešta, 12. aprila. V poslanski zbornici je Tisza danes naznanil predlog o zvišanju civilne liste. Poslanec Polonyi je zaklical: »Potem tudi letos ne bo rešen pro-račun.«

Zagreb, 12. aprila. Iz Cetinja poročajo, da je črnogorski knez Nikola na vprašanje ruskega poslanika Sčeglova, kako bi se za-držala Črna Gora pri mogoči avstrijski oku-paciji Novega Bazara, odgovoril: »Javite carju Nikolaju, da bi se Črna Gora z ob-oroženo silo temu uprla«. Tudi Srbija bi se uprla. Avstrijska okupacija Novega Bazara bi mnogo otežila situacijo.

Samobor, 12. aprila. Nadžupan je pri-šel sem s preiskovalno komisijo, ki bo pre-iskovala zadnje dogodke.

Gradec, 12. aprila. V Brucku ob Muri je prišel na kant tovarnar J. Camerdiner. Bil je aretiran. Razburjena množica ga je hotela na kolodvoru linčati, ker je denarno uničil mnogo ljudi. Orožništvo in železniško osobje ga je kmaj ubranilo.

Lyon, 12. aprila. Republikanski posla-nec Aynard je pri nekem banketu ostro na-padel vlado in ji očital, da se da voditi od socialistične manjšine. Izražal je upanje, da bo francoska politika kmalu krenila drugo smer.

Carigrad, 12. aprila. Knez Ferdinand se je brzajavno zahvalil Naševcu za njegov trud povodom bolgarsko-turškega dogovora. V vseh bolgarskih cerkvah v Turčiji so se vršile zahvalne službe božje.

Sofija, 12. aprila. Potres so čutili v Sofiji večkrat preteklo soboto, nedeljo in tudi včeraj zjutraj. Potres je naredil nekaj škode, ki pa ni znatna.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 362 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opa- sevanja	Stanje baro- metra, v mm	Tempe- ratura po Celsiu	Vetrovi.	Nebe	Pahinja v m
9. zveč.	737,5	8,5	sl. sever	jasno	
10. 7. zjut.	735,8	4,3	sl. svzh.	sk. jasno	0,0
9. zveč.	734,4	15,0	p. m. zah.	del. jasno	
9. zveč.	735,0	9,0	sl. jz. an.	jasno	
11. 7. zjut.	737,0	8,2	sl. svzh.	obl.	0,0
9. zveč.	735,0	14,5	sl. jug.	pol obl.	
9. zveč.	735,3	10,9	sl. svzh.	jasno	
12. 7. zjut.	737,9	7,9	sl. jz. an.	obl.	0,0
2. popol.	736,9	17,1	sl. jz. an.	jasno	

Srednja temperatura sobote 9,0° norm. 8,5°
Srednja temperatura nedelje 9,4° normale 8,7°
Srednja temperatura ponedeljka 11,1° norm. 8,9°

Zahvala.

Povodom moje osemdesetlet-nice prejela sem od vseh strani toliko čestitk in prijaznih spo-minov, da žalibože nikakor nisem v stanu vsakomur posebej za to izreči svoje zahvale.

Prosim torej vse one, ki so se me ob tej priliki toli ljubez-njivo in dobrohotno spominjali, naj blagovolijo sprejeti tem pot-om mojo najpristranejšo zahvalo.

Zahvaljujem se posebno tudi za prelepo darilo krških dam in za mnoge prekrasne šopke, zlasti pa se iskreno zahvaljujem ljubim mi prebivalcem krškega mesta za njih vsakovrstne srčne ovacije, ki so me globoko ganile in ki mi ostanejo za vselej v najlepšem spominu.

Josipina Hotschevar.

Spirtni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 524 25 11-6

Vabilo na najcenejše in najzložnejše potovanje okoli sveta!

Panorama internacional

641 1-1 Ljubljana, Počakarjev trg.

Odperto, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure zvečer.

Ta teden:

Potovanje polno izpremen po suhem in po morju ob obrežju Sicilije.

Na tej poti nudijo posebno razgledi s krova parnika »Avgusta Viktoria« krasen užitek. Ta, združen z vtisi, ki jih nudi obisk Palermo, Mesine, Katanije, Taormina itd., seznanja gledalca v istini z deželimi in mestnimi posebnostmi Sicilije.

Vsak teden — v nedeljo — nova razstava.

Šole in društva imajo znižane cene.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem otvorila od c. kr. deželne
vlade v Ljubljani potrjeno

615 4-2

obratno učilišče

za merjenje in izdelovanje oblek, krojno risanje
in prirojevanje.

Prvi tečaj se začne 15. aprila v hiši »Nar. tiskarne« v
Hnaflavovih ulicah št. 5, pritličje na desno, in se je za udeležbo
čim preje oglašiti, ker bode sprejetih le omejeno število gojenk.

Priporočam se za mnogoštevilni obisk
velaspoštovanjem

Marija Nachtigall-Slavčeva.

Zahvala

Podpisani Franc Švigelj, to-varnar stolov, izjavljam, da mi je dne 3. t. m. ob 3. uri (ponoči) v jutro moja tovarna stolov de-loma pogorela. Zavarovan sem bil pri naši domači, »Vzajemni zava-ro-valnici v Ljubljani, katera mi je škodo za kolikor sem bil zava-rovani deloma vse, deloma kolikor sem imel škode, natančno po teh-nični cenitvi vse in takoj izpla-čala.

Torej to zavarovalnico vsa-komur priporočam. 639 1-1
Na Bregu, dne 10. aprila 1904.

Fran Švigelj m. p.

Zahvala.

634

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so nam o priliki nena-dne smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljene soproga, očeta, tasta in sta-rega očeta, gospoda

Matije Peršin-a

izkazali svoje gniljivo sočutje, ki so pre-dragemu pokojniku darovali krasne vence ter ga spremili na dolgi poti k zadnjemu počitku, osobito častiti mestni gospodi iz Ljubljane, šišenski čitalnici, ognjegas-nemu društvu »Vic-Glince« i. t. d., izre-kamo najpristranejšo zahvalo.

Z g. Rožnik, 12. aprila 1904.

Žalujoči ostali.

Precejšnjo množino **zelenike** (Pušpana) ima naprodaj škofijski vrtnar pri Sv. Petru, Sv. Petra cesta št. 95 v Ljubljani. 926 2-2

Služba

organista in cerkvenika

se odda v Javoru pod Ljubljano. Nastop o sv. Juriju. Prosto stanovanje, drva in nekaj zemljišča. Nadaljna pojasnila daje: Župni urad Javor pod Ljubljano, P. Sp. Hrušica. 623 3-3

Kuharica

dobi službo v župnišču male fare v ljubljanski okolici.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«. 624 3-3

Trgovci, obrtniki in za-sebniki, kateri hočejo imeti

== prahu proste ==

prodajalnične prostore, pi-sarne, skladišča in druge prostore, naj uporabljajo svoje po dolgotrajnih preizkušnjah prirejeno in kot najboljšo sredstvo za prepreče-nje nadležnega prahu priznajo

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.

Adolf Hauptmann

189 25-13 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Lepo stanovanje

z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo in vsemi drugimi pri-tiklinami ter uporabo perilnice

598 3-2 se odda takoj

za maj-termin.

Več se izve: Dunajska cesta 54.

Tajnik,

izurjen v vseh posojilničnih poslih, sedaj v funkciji pri večji posojilnici na deželi,

želi iz družinskih ozirov primerno službo v slovenskem mestu.

Taisti oskrbuje i službo blagajnika ter je kavicje zmožen.

Blagovoljna vprašanja na upravništvu »Slovenca«. 640 1-1

Sprejmeta se

dva kleparska pomočnika

za stavbeno in galanterijsko delo v stalno službo 635 3-1

pri

Mihael Mencingerju,

klepaskemu mojstru v Radovljici.

Nove Šmarnice.

Dotiskane so nove šmarnice: »Marija, mati dobrega sveta« — Spisal dr. Lavoslav Gre-gorec. — Dob vajo se v »Tiskarni sv. Cirila« v Mariboru. Cena izvodu 1 K 80 v., po pošti 20 v. več. 628 3-2

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-5

Tisk »Katoijske Tiskarne« v Ljubljani.